

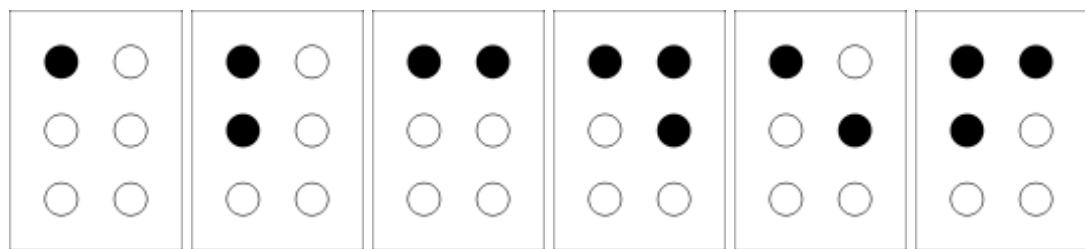
Louis Braille

Louis Braille rođen je 1809. godine u Coupvrayu. Bio je francuski pedagog za slikepe, a i sam je bio slijep od svoje 3. godine. Naime, dok se igrao u očevoj sedlarskoj radionici, ozlijedio je oko. Iako su mu liječnici pomogli, za Louisa nije bilo spasa, ubrzo je oslijepio. Njegova sljepoća nije utjecala na život obitelji. Već sa 10 godina postao je član Kraljevskog zavoda za slijepu mladež u Parizu. Njegovu nadarenost uočili su njegovi učitelji i poznanici. Inzistirao je na poboljšanju Barbierova pisma, a sa svojih 16 godina već je zamislio svoje pismo. U svojoj 20. godini to je i uspio. Trebalo je dosta vremena da se njegovo pismo prihvati u svijetu. Bio je glazbeno nadaren, svirao je 3 instrumenta; klavir, violončelo i orgulje. Sa svojih 26. godina obolio je od sušice, bolesti od koje je umro 1852. godine u Parizu u svojoj 43. godini života.

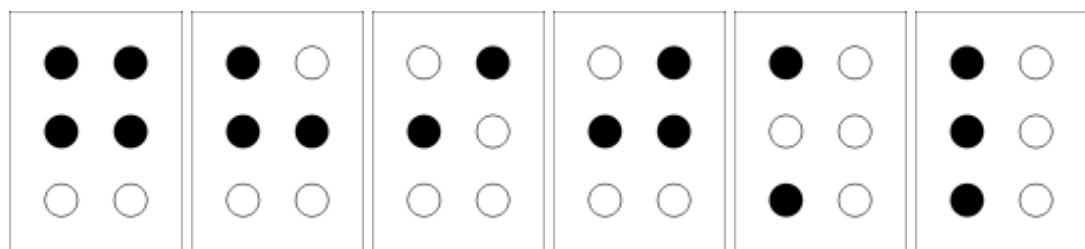

Brailleovo pismo – Brajica

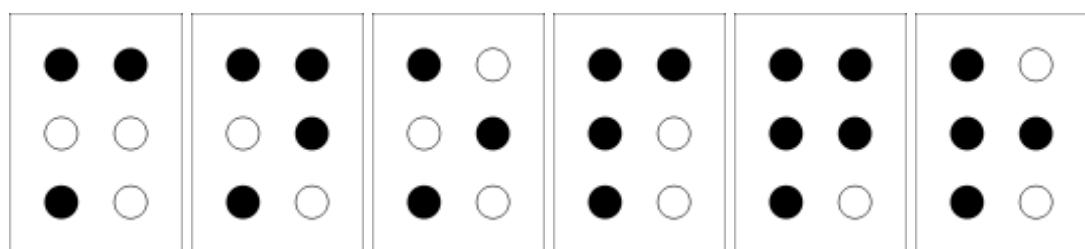
Brailleovo pismo – Brajica namijenjeno je svim slabovidni ili slijepim osobama. To je reljefno, točkasto pismo. Za tvorbu znakova brajice koristi se 6 točkica, koje se označavaju od 1 do 6, od kojih se mogu dobiti 64 znaka. Zbog tako malog, ograničenog, broja znakova pojedini znakovi brajice imaju više značenja što ovisi o kontekstu ili predznaku, pa tako npr. znak za malo slovo a označava malo a, ako ispred njega ne стоји nikakav predznak, odnosno veliko slovo A ako ispred njega стоји predznak za velika slova, to jest broj 1 ako ispred njega стоји predznak za arapske brojke (brojčani znak). Znak za uskličnik znači npr ! ili + itd. Nadalje, isti se brajev znak u različitim jezicima može čitati različito: Tako npr. kombinacija točkica 1-2-6 (prva, druga i šesta) u hrvatskom jeziku označava otvorenu okruglu zagradu, u njemačkom se koristi kao kratica za „eu“, a u francuskom je to znak za slovo „e“ cirkumfleks. Osim toga mnogi se znakovi običnog pisma u brajici pišu s više znakova što npr. osobito vrijedi za matematičke i slične simbole. Pismo sa 64 znaka ispisuje se spravicom i šilom, standarnim brajevim pisaćim stojem ili elektroničkim brajevim bilježnicama za slijepce. Na papiru neke se točke u skupini ispušće, pa je tako za svako slovo stvoren poseban znak koji slijepi čitaju pipajući kažiprstom desne ruke slijeva na desno. Znakovi brajice podjeljeni su u 7 skupina. Prvih 6 skupina sastoji se od 10 a posljedna 7. sastoji se od samo 3 znaka.

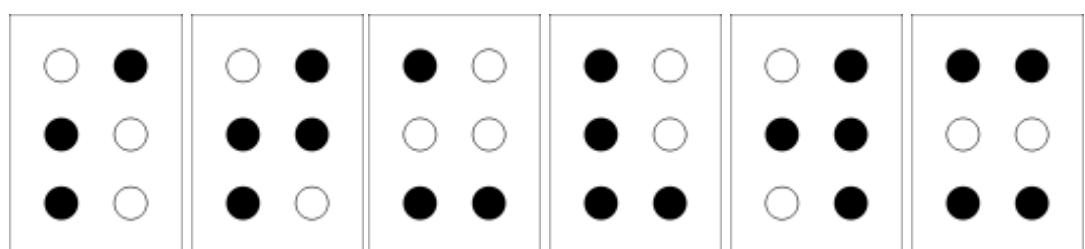
A   B   C   D   E   F

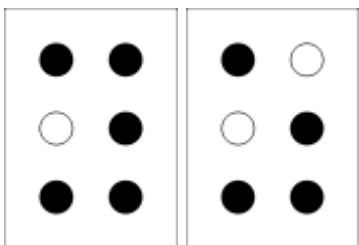
G   H   I   J   K   L

M   N   O   P   Q   R

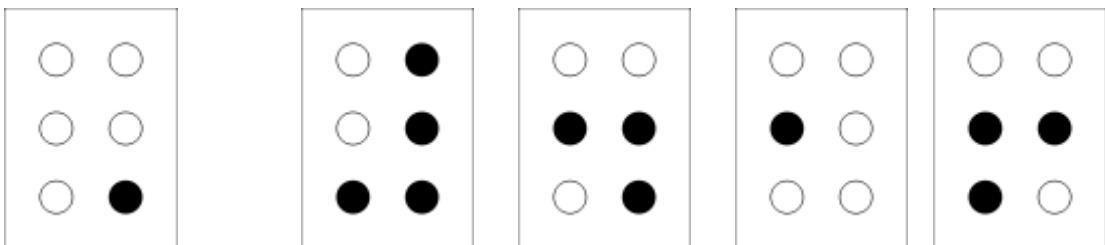

S   T   U   V   W   X

Y

Z

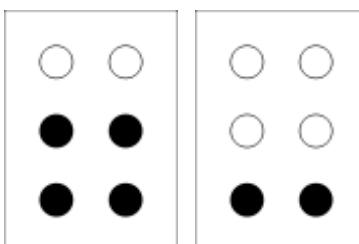
slijedi veliko slovo

slijedi broj

točka

zarez

uskličnik

zagrade

crtica